

ПАУЛИНА СТАНЧЕВА
ЦИГАНКАТА ИЛИ
ИСПАНКАТА

chitanka.info

Ненавиждах циганките просякини с големите шарени, тъкани и кой знай откъде крадени или изпросвани торби през рамо. Просто се плаших от тях. Та нали от мънички майките плашат децата си: „Бъди послушна, че иначе ще те дам на циганката!“ И моята майка често ме плашеше с тези думи.

И ако аз понякога все пак подавах хляб на циганки, то беше не от милосърдие, а от страх, от желание по-бързо да ги пропъдя от двора. И винаги с ужас съм поглеждала в големите им мръсни торби, натъпкани кой знай с какво. Може би с превърнати на камъни малки непослушни деца. В такива моменти си спомнях за стария Караман как яростно лаеше по тях, как не ги допускате да ме доближат.

— Мамо, циганка — виках аз видя ли я в двора.

— Циганка я! Като не слушаш...

— Не! — писках аз — слушам! Не искам да ме затвори в торбата като камък. Не! Не! Не! — крещях като побъркана. Мама се видя в чудо и циганката се уплаши и хукна навън. Блъсна след себе си вратата. Звънчето закачено горе на тел дълго и припряно зазвъня.

— Торбата, мамо — плачех аз неутешимо.

— Ето, отиде си и циганката, и торбата — успокояваше ме нежно мама, притиснала ме на гърдите си. — Същинско пате си, че коя майка току-така доброволно ще си даде някому детето. Затова ли съм си го измолила от бога?

Ама на мен и това не ми беше ясно как така ме е „измолила“ от някого.

— А защо Жакито казва, че е лежал на топло в корема на майка си? Аз на студено ли съм чакала да ме вземеш?

Вероятно това е бил най-страшният въпрос от въпросите, които съм й задавала. И навярно го е чакала, но въпреки това видимо се стресна и прежълтя. Но се усмихна храбро, милата, усмихна се и каквато си беше хубава, с тази усмивка стана още по-хубава, по-лъчезарна — същински ангел, дето ги рисуват по иконите, същинска фея от приказките. И странно. Преди да ме увери, че и аз съм била на топло под сърцето й — пазена, обичана и очаквана, — аз вече знаех това. От усмивката, от светлината на очите й, от всичко. И изведнъж ми олекна — усмихнах се, засмях се.

— А защо понякога казваш, че ще ме дадеш на циганката?

— Аз на шега го казвам, съвсем на шега, а ти си малка и не разбираш от шеги. Това е моята грешка.

Наистина грешка.

Уж се успокоих и уж забравих и циганката, и нейната торба, а през нощта вдигнах висока температура. Мятах се като риба, хваната в мрежата на мъничкото ми резедаво таблено креватче, бълнувах и не друго, а циганката с торбата и камъните деца в нея.

Мама изумя. Ами сега? Ясно, от уплаха е, реши тя, ами да! От уплаха, от нищо друго. И посред нощ зачука по прозорците на комшийката Анастасия — да ми бае за страх, да ми гаси въглени на главата.

Бае си тя над мене, мърмори магьосните си, заучени от баби и прабаби думи, гаси въглени в една купа над моите гърди, пръска ми със светена вода от не знам кой манастир, стареае се жената да ми помогне, но аз се мятам, изгарям и проплаквам.

Мама е загубила вече едно дете, второто за нищо на света не би го дала.

Събудила дядо и му викнала:

— Детето е зле, умира тате! Тичай за доктор!

— Посред нощ! Докторът спи ма, булка, срамота за едни женски глезотии.

— Не са глезотии! — креснала като никога на свекъра си мама. — Съмва се, а докторът затова е доктор, да го будят в нужда!

Опитал дядо да се мотае, да се мае, да си търси това-онова, а мама плачела и нареждала:

— Василка си отиде и това ли искаш да загубим? Какво ще кажем на Коста, като се върне от фронта?

Дядо ми трепнал, сякаш в този миг се събудил и забързал. Тозчас излязъл, повдигнал телта на звънчето на входната врата да не би да звънне остро, да ме стресне.

И довел след малко доктор Максимов. Сякаш го виждам ей сега пред себе си — едър, с голяма къдрава коса, брадат като Христо Ботев и усмихнат (Беше социалист, бедните лекуваше без пари. По-късно емигрира в СССР и там почина).

Само като ме видя сгърчена в леглото, и през смях извика с дебелия си глас:

— Ей я още една испанка!

Мама го погледна озадачено. Какво ли си помисли? Пиян е добрият ни доктор, пиян-заян! Но не беше чувала такова нещо за него, та добави гласно:

— От страх ще е докторе. От циганката!

— От какво? — обърна рязко той грамадното си тяло към нея и я загледа хем любопитно, хем строго, укорително.

— Вчера идваха циганки в двора, та се уплаши, казвам — смотолеви мама.

— Я се погледни в огледалото каква си млада жена, а какви бабешки приказки приказваш, срамота е! — срязва я докторът. — Пипнала я испанката. Ясно ли е? Една такава епидемия върлува сега из цяла Европа — испански грип. Войната винаги ражда такива епидемии. И хваща наред малко и голямо, младо и старо.

Мама го погледна с такива очи, че той изведнъж ѝ се усмихна, хвана я за раменете, пораздруса я.

— Не бой се, за старците испанката е страшна болест. Децата я издържат и преминават като нищо. И как няма да издържат и да оцелеят — кой след войната ще оправи този изкривен, изкорубен и пропаднал свят? Едно време войните траеха по сто години, тая, нашата, европейската, няма да трае толкова. Затова и децата трябва да издържат на всичко: и на глад, и на болести, и на мъка — за да успеят да пораснат и да изградят един по-справедлив, по-свестен и разумен свят на тази измъчена земя.

През цялото време, докато говореше и „агитираше“ своите идеи, с леките си пръсти докторът цяла ме разтриваше с разреден оцет и ми се усмихваше добродушно и приятелски, както умеят да се усмихват истински добрите мъже, както ми се усмихваше татко.

— Пък ти, миличката, ще ядеш повече, че тази испанката все е гладна и ако не я нахраниш до ситост, не си отива!

— Не яде... — проплака мама.

— Ще прояде, къде ще върви! — строго я пресече докторът. — Нали утре ще свърши войната и нали баща ѝ ще се върне от фронта, нали ще трябва да ходи на гарата да го посреща и тъй нататък. Какво излиза? Че трябва да оздравее. Толкова. Впрочем, как се казваш ти? — обърна се той внезапно към мене, като видя, че си отварям очите.

— Калъопка.

— И така, Кальопке, ти си съгласна по всички пунктове — за яденето и тъй нататък. Пък и името ти значи добричка!

Аз сигурно се усмигнах и кимнах.

— Ето, госпожа, детето е съгласно с въпроса за яденето, пък и температурата му вече спадна. Испанката май разбра, че тук няма място за нея, отива си. Веднага донеси горещо чайче и препечена филийка!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.